

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a **SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT** Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egy ivnyi terjedelemben.

Megkapja a lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST.

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetésekéi minden egyes szóért minden közlés után 6 fillér (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetésekéi:

egész oldal ... kor. 32.— negyed oldal ... kor. 8.—
fél oldal 16.— nyolcad oldal ... 4.—

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

Iskoláink fejlesztéséről.

Az az észlelt országos mozgalom, amely a hitvallásos iskolák fejlesztését s azzal együtt azoknak megmentését tűzte ki célul, a katolikus tanügy terén egy új korszaknak bekövetkezését jelenti. Végre is be kell látni iskoláink tekintélyes részének tarthatatlan állapotát; be kell látunk, hogy esakis iskoláink fejlesztésével, a bajok orvoslásával lehet az államosítás vehemens terjedését megakadályozni. Amidőn tehát elménket és figyelmünket iskoláink fejlesztésére irányítjuk, azzal nyíltan iskoláinknak jövőjét biztosítjuk. Közudomású dolog, hogy az államosításra leginkább és legelső sorban az iskola beleletének egészségtelen állapota szolgáltat okot s ezt az állam a maga előnyére oly nagyszerűen ki tudja használni.

Az iskolának fejlesztése egyenesen az iskolafenntartó kötelessége. Kivételesen az állam is megengedi, hogy egyes szegényebb iskolák részére tanszerek, vagy szemléltetőképek ajándékképpen megküldessenek. De ezek — mondom — kivételes esetek. Sokszor ez az ajándék oly csekély értéket képvisel, hogy bizony ezt maga a fenntartó is beszerezhetné.

Mostoha idöket élünk. Iskoláink tekintélyes része még most is a hagyományos nyomorúságban tengeti életét. Pusztá, komor tanterem fogadja az apró nemzedéket. Az iskolán nem látzik meg a «kellemes otthon»-nak jellege. És a tanító? Én Istenem! Kér, könyörög itt is, ott is s végre ott találja magát, ahol annakelőtte volt. Minden jó szándéka és kérése, mit iskolájának fejlesztése körül kitejt, megtörik az iskolafenntartónak konokságán, vagy hanyagságán.

Ezek ellenére lássuk csak, mit tesz az állam! Nehéz százezreket költ iskoláink fejlesztésére, paloták emelkednek az egykori viskók helyére, barátságos, tágas, tiszta tanteremek fogadják a tanulóereget, akiknek egészségére ma-holnap iskolaorvosok fognak felügyelni; tanítóinak megélhetést biztosít. S mindezekre a pénz honnan kerül elő? Attól az iskolafenntartótól, mely hit-

vallásos iskolájával oly mostohan bánt: attól az iskolafenntartótól, amely tanítójának szerény járandóságát csak gyakori utánjárás, kérés vagy feljelentés után adta ki; attól az iskolafenntartótól, amelynek a meszeletlen iskola annak idején nem szűrt szemet; amely a tanítót sok esetben fizetett szolgájának tartotta.

Mindezeknek szüleménye az iskolának államosítása. Az iskolafenntartó pedig — egy boldogabb jövő reményében — örömben a kezeit dörzsöli, mert hiszen az államosítás állítólag oly dicséretre és elismerésre méltó találmány, melynek egyedüli célja az, hogy könnyítsen az iskolafenntartónak teherviselésén. Hogy azután ez nem úgy van, azt igen jól tudjuk, sőt tudjuk azt is, hogy az iskolafenntartó iskolájának államosításával nemcsak hogy a terhek viselése alól föl nem szabadul, de ellenkezőleg, oly súlyos és nehéz kötelezettséget vállal magára, melynek nyomasztó súlya értizedeken keresztül nyomja a vállát.

S mi az oka annak, hogy az állam mégis könnyen éri el célját? Szerintem az ok egyrészt a nép tudatlanságában, másrészt a vezetés hiányában keresendő. Azt a könnyen hívő népet mézes-mázos szavakkal mindenre meg lehet nyerni, még arra is, hogy öseitől öröklött hegemoniájáról egyszersmindenkorra lemondjon. De ez még nem minden, mert a jognak feladásával még terhek viselésére is vállalkozik. És ez a helyzet koronája! Az iskolafenntartó pedig mindezen áldozatokra kész, mihelyt ezeket az állam kívánja; de kérjünk csak mi, hitvallásos tanítók, egy jelentéktelen dolgot az iskola részére s a felelet rá bizonyosan a kemény visszautasítás leszzen. Hát kérem, nem ironia ez?

Az iskoláknak fejlesztését némelyek egyenesen az Egyháznak vállaira akarják akasztani, olyformán érvelnek, hogy, lévén az iskola az Egyháznak a lánya, következőleg az Egyház köteles annak fejlesztéséről gondoskodni. Igen ám, de hát akkor mire való az iskolafenntartó, talán csak arra, hogy jogait gyakorolja és a más pénzével hivalkodjék? No, de ha szegény — vélekednek

sokan. Dehogy szegény! Legalább annyira nem szegény, hogy egy hitvallásos iskolának szerény követelését teljesítse. Az a bizonyos szegénység pedig esodálatos módon megszűnik, mihelyt iskolája egy új gazdának birtokába kerül. Akkor van pénz, meg pedig bőven.

A nép okserű vezetésre szorul. Arra hivatott legelső sorban a *pap és a tanító*; de hivatott erre más közeg is, jelesen: az *esperes és a főtanfőnök*. Az alkalom akkor kinalkozik, amikor egyikük-másikuk iskolafelügyelőség, vagy a vizsga megtartásának ezeljéből kerületeiknek iskoláit meglátogatják. Ilyenkor, amidőn a községnek számottevő tagjai együtt vannak, egy ambiciózus esperesnek vagy főtanfőnöknek ezer alkalom kinalkozik a népet fölvilágosítani s őket mindazon köteleességekre szeretettel figyelmeztetni, amelyeknek, mint iskolafenntartók, magukat alávetni tartoznak. Allításom bebizonyítására szolgáljon a következő eklatans példa. Beszterce egyházmegyének főtanfőnöke, *Machovich Izidor apát-plebános* múlt hó elején több iskolát meglátogatott. Magas jelenlétevel megtisztelte iskolámat is, ahol az egybegyűlt iskolaszeki tagok jelenlétében a tanítói lakást, nemkülönben az iskolateremnek felszerelését is behatóbb vizsgálat tárgyává tette. Hiányt a térképekben és egyes szemléltetőkepekben talált. Amit én három évi itteltem alatt kieszközölni nem tudtam, azt kieszközölte a főtanfőnök néhány pere alatt. A nála megszokott előzetény, kedves modorral, szíveshöz szóló szavaival annyira hatott a kedélyekre, hogy a jelenvolt bíró ott a helyszínen engem kért meg a hiányok azonnali beszerzésére. Látogatásának volt azonban mélyrehatóbb eredménye is. A községben szükséges és elkerülhetetlen tényezővé vált egy új iskolának építése. Bizony fujdogáltak itt — epügy, mint hasonló körülmények közt másutt is — az államosítást zengő szelek is. Hogy ezek elmúltak, az is az ő érdeme.

Machovich mély tudományú férfiú, a tanítók atya, mestere; kész tanító, kinek pedagógiai és didaktikai szakképzettségét egy-egy közbeszűrt kérdése nyíltan elárulta. A mentési akcióból nem csekély részt vett ki *Csellár József plebános* is, a vizgyógyászat terén elismert orvosi tekintély, a község szegényeinek és árváinak atya és gyámolítója, aki plebániájának szerény bejeficiumából felretett fillereiből *500 koronát ajánlott föl az újonnan építendő iskola költségeinek részben való fedezésére*. Nemes a tett, amely miniszteri elismerésre nem szorul, mert önönmagát dícséri.

Ily *önzellen* férfiakra van szükségünk, kik a katolikus tanügyet a közelgő veszély ellen nemcsak szóval, *de tettel is készek megmenteni*. A fennvázolt eset pedig szolgáljon intő és követendő például mindazoknak, kik e téren eselekedni hivattak. Iskolánk fejlesztése elodázhatatlan; a cselekvés minden téren érvényesüljön tehát és akkor hitvallásos iskoláinkat megmentettük.

Dócifüresze.

Weber Aladár.

Új tanítástervünk, Számolás és mérés tan.

(Folytatás.)

Az első osztályban a legnagyobb gondot a tiszta *számfogalmak* nyújtására fordítsuk. A gyermek sohasem fog tudni jól számolni, ha ezen a fokon helyes számfogalmat nem nyer. Teljes számfogalmái pedig akkor lesznek, ha nemcsak azok neveit, hanem a mennyiséget mindenféle változtatásban lelki szemé látja. Amikor pl. a gyermeknek azt mondom, 4 bárány, neki a négy bárányt nemcsak összességében látni kell, hanem tudnia kell, hogy ez négy *egyest*, két *kettést*, három meg egyet stb. foglal magában. Csak akkor lesz a négyről tiszta számfogalma. Természetesen ezt csak fokozatosan, lassú haladással és minél alaposabb szemléléssel érhetjük el. Nem hisszük mi fölnöttek, milyen nehez a gyermeknek kiszámítani, hogy pl. 5 meg 4 mennyi, ha nem *drillben* mondja, hanem lelke munkálkodásával jön rá. A munkát megkönnyíti neki, ha a számot a tárgyhoz kötvé látja, azért hosszasan időzzünk a megnevezett, természetben bemutatott tárgyakon való számolásnál. Ne *eröltessük* a tiszta, elvont számokkal való számolást. A gyermeki léleknek nem felel meg az *absztrahálás*. Ezzel csak magunknak nehezítjük a munkát és gyötörjük a gyermek gyenge szellemét, anélkül, hogy szükséges volna, mert a számolásheli ügyességben való haladásával és *számérzék* fejlődésével önként fog elvont számokkal és dolgozni is maga is az egyszerűbbet keresni fogja, úgy, hogy a gyermek lelkében megérett gyümölcs magától hull majd ölünkbe. Ilyen a tanítás terén minden dolog, ha nem erőltetjük, hanem a gyermek lelkében *erü*, fejlődni engedjük. A logikus irányítás mellett az ismeret *öntudatossá* válik és mint kész tudás jelenkezik. Találó példa arra, hogy némely gyermek az írva-olvasásnál, a betűismertetésnél az összevonást nem bírja és legnagyobb esodalkozásunkra egyszerre csak olvasni kezd. Ilyen a gyermeki lélek forr, dolgozik, némelyiknél előbb, másnál később érik meg, tisztul a fölfogásának szánt anyag. Azért csak véghetetlen türelem, soha nem lankadó kintartás, bizalom az emberi lélek *főnségében* és mindenekelőtt lelkesedés hivatásunk iránt — és célt kell érnünk.

Az első osztályban való számolásnál még azt tanácsolom, hogy *háromig* haladjunk, mielőtt a tulajdonképeni számolásra áttérnénk. Alkossuk meg fokozatosan az egy, kettő és három fogalmát és csak akkor végezzük az egyes számolási munkákat. Itt is jobbnak tartom a következő eljárást. Nem bizonyult be helyesnek, hogy az *egynél* a négy műveletet mindjárt vegyük. Ez nagyon bonyolítja a gyermek eszejárását, legyen először *egy* számolási eljárással tisztában. Azért, ha 3-ban elvégeztük az *összeszámlálást*, *összszámlálást*, haladjunk *négyre*. A *négyben* az összeadás után átvesszük a *leszámlálást*, *elvévést*, *kivonást*. Elég, ha a gyermek a négyes körben ezen két munkát végzi és azokat szellemileg *fölszívja* úgy, hogy *összetévesztésről* tartanunk többé nem kell. Erről

menjünk 5-re. Ezenközben az össze- és lezárlás után vegyük a számok többször-vevését. Ezután áttérünk a 6-ra és a már ismert három számolási művelet után jönne a bennfoglalás és részekre-osztás. A bennfoglalást az első osztályban, vagy legalább kezdetben, úgy vegyük, hogy pl. egyet hatból hányszor *rehetünk* el stb. Különös, de a tapasztalás bizonyít amellet, hogy a gyermek a bennfoglalást ezen a fokon a nagyobb számmal könnyebben érti meg, mint a kisebb számmal. Ennek nyitja a fejlettebb *számérzék*. És az alaposan átvett összeszámlálás, kifejezetlenül bár, de magában foglalja már a többi számolási eljárást is, mert ha a gyermek a számfogalom kifejtésénél tudja, hogy pl. 4-ben két kettes van, nem tudja-e akkor kifejezetlenül azt is, hogy $2 \times 2 = 4$. Fordítsunk azért az *összeadásra* nagy gondot, mert ezen alapszik a többi művelet is.

Igaz, egy helyütt azt említém, hogy fő a helyes *számfogalom*. Ezt meg teljessé csak mind a helyes művelet teszi. De ne feledjük, hogy az egybeadás, elvevés, többszörvevés, bennfoglalás, részreosztás más-más számolási eljárás, ezeknek szellemi elraktározására a gyermek csakis azon esetben lesz képes, ha mindegyikét oly lelki sajátjává tette, amely a komplikációkat a többiekkel nem veszélyezteti. Nézetem szerint tehát a gyermek csak a 6-nál dolgozzék minden művelettel és akkor nem fogja azokat összetéveszteni, mert miután a műveletet külön-külön minden számmal vettük, azalatt az előző számolási eljárás a gyermek tudatos lelki sajátjává válhatott, anélkül, hogy reá zavarólag hathatott volna. A *hatos* után már minden egyes számmal a teljes műveletek az *eszköz* arra, hogy a számfogalmakat minél tökéletesebben kifejtjük. A pótlást, az egyes számokra való kiegészítést, csak a *tizesnél* veszem, mert tulajdonképpen csak a tizesre való kiegészítésre lesz szükségünk a tizesen fölülül számkör összeadásánál, amivel nem azt akarom mondani, hogy a minden számra való pótlást is ne gyakoroljuk, tehát 9-re, 8-ra stb.

Nagyon helyeslem tanítástervünk azon intézkedését is, hogy csak a számjegyek *írására* szorítkozik és a műveletek *jelzését* és *írását*, tehát az írásbeli számolást mellőzi. Sok helyütt a fejszámolás rovására és a tanulók céltalan megterhelésére ezzel is foglalkoztak.

Az első osztály számolási példái legyenek különösen érdeklődést keltők, ne szárazak, hidegek. Merítsük azokat a gyermeki *öröme* és *vágyak* köréből, hogy figyelmüket így lekössük. Nyulacsák, madarak, gyümölcs, karácsonyfa, játékszerek stb. frissítsék föl a számoláshoz oly szükséges figyelmet.

Csak most veszem észre, hogy a megengedettnél többet írtam talán, de az első osztály számolástanítását nagyon fontosnak tartom, mert itt keletkezik a gyermek *számérzéke*, amelynek miként való fejlődésétől a számolásban való egész további haladása függ. (Folytatjuk.)

Pozsony.

Mihalicska János.

Imádkozzunk!

Mi kik e lapot olvassuk, valamennyien igaz katolikusoknak s jó magyaroknak tartjuk és valljuk magunkat. E két okból tehát mindnyájunknak szükséges az *imádság*. A buzgó hívő s igaz magyar: imádkozik. Különösen most, midőn nehéz idöket élünk s borús felhök takarják vágyaink hajnalhasadását.

Nem régen egy nagyhangú úr egyik társaságban ezt mondta: «Egy jócselekedet többet ér száz imánál». Erre nekem az volt a szerény megjegyzésem, hogy: «nem mindig». «Hát kérem tessék az ellenkezőt bebizonyítani» — volt a ki-hívó válasz.

«Istenre mindenkinek szüksége van — felelém — s vannak esetek, midőn a jócselekedet csak már köpönyeg, mely sok bünt takar s vannak esetek, midőn a jócselekedet már fizikai lehetetlenség. Ilyenkor csak az Úr irgalmában s az imában nyerünk megnyugvást és enyhületet.»

«Sajnálom, de ki kell mondanom, hogy ez utóbbi esetre nem tudok példát.» — «Nem? No ezt már én sajnálom igazán; mert ha ily dolog még önnel nem esett meg, hát bebizonyítom azt történelmi ténnyel. Olvasta-e ön valaha Kossuth Lajosnak megható imáját a Kápolnánál elesett honvédek közös sírja fölött? Mit tehetett a nagy ember már azokkal? Térdre borult és könnyes szemekkel kérte az Úr kegyességét a vitéz hősök lelkeinek számára. Ez ima ott fenn az örök üdvösséget, itt lent a földön az emlékezet soha el nem hervadó virágait fakasztotta a gyászos emlékü, de dicsőségteljes sírhalmuk fölött.»

Még egy ideig folyt a beszélgetés e téma fölött s a hallgatóság tüntetőleg helyeselte állításomat. A nagyhangú úr azonban észrevétlenül elpárolgott.

Fentebb említém, hogy Istenre mindenkinek szüksége van. Ha kesergünk, hozzá folyamodunk, ha jó dolgunk van, illik, hogy azt neki köszönjük meg. Az ima a mi hálánk, a mi vallásos szívünk tömjénfüstje, mely hódolatteljesen száll az Úrhoz, alázatosan köszönve az Ő végtelen jóságát, vagy könyörületért esdekél.

Az imát semmi más jócselekedet nem pótolja. Az ima és jócselekedet együttesen azonban áldásos gyümölcsöket terem. Nézzünk csak szét közéletünkben.

Az istentagadók s a mai világban fejüket magasan hordó népbolondítók, kik sohasem imádkoznak, szintén tesznek jót, sőt a mai irástudók és farizeusok sem maradnak hátra, a humanizmus mai fölfogása szerint szinte tündökölnék a jótettekben, de azért az Isten távol van szívüktől. Ezek aztán ama jótékony emberek, kik mutatják, hogy szeretik az embereket, de Istent gyűlölik s bűnben élven, a látszat kedvéért jót cselekszenek. Ezek feledik, hogy az isteni Mester, a legtisztább erkölcs forrása és hirdetője először azt mondta: «*imádkozzatok*» s csak aztán «*mun-kálkodjatok*» azaz tegyetek jót. Első dolog tehát szolgálni Istennek s csak aztán az embereknek.

Nincs jöcselekedet, melynek jutalma Isten előtt elmaradna, még ha nincs is elkövetve a kegyelem állapotában, azon jutalma van, hogy előkészíti az utat ahhoz s az elnyert kegyelemben a szív buzgóbb s új életre ébred. A jöcselekedet Istenért végrehajtva érdemes eszelekvés az üdvösségre, de az ima meg a bűnös ajkán is tetsző dolog Isten előtt. Az ima bevallása a hitnek, mert aki imádkozni tud, az hisz, aki pedig hiszen, annak örök élete vagyon.

Mi tehát az ima? Hit az Istenben, ez pedig viszontagságos életünkben, súlyos viszonyainkban mindig vigasztal és fölemel, mint a költő mondja:

Ha szemednek könye esordul,
Letöröl bús arcodrul
S ingván mint a gyöngé fűszál,
Bátorit, hogy remélj, bízzál. (Bajza.)

Tény, hogy csak a vallásos nemes szív tud valóban imádkozni, mert az ima a lélek beszéde az Istenhez, azon mély érzés hangja, mely a szív rejtekeiből tör fel azon tudatban, hogy minden áldás Istentől jó s kinek kezében jó vagy balsorunk kockája van.

Azon embernek erkölcsi élete, ki imádkozik, teljesen különbözik azétól, ki Isten nevét csak akkor ejti ki, ha bűnösen esküszik, vagy káromolja őt. Aki egyetlen napot sem enged tova mulni, hogy legalább néhány pillanatot Istennek s imának ne szenteljen, az mindig ismerni fogja a jónak becsét s a rossznak utálatosságát. Mi következik ebből? Az, hogy ima nélkül nincs hálás nemes szív, nincs kifogástalan társadalmi jellem. Nap-nap után látjuk, hogy romlanak az emberek, bomlik a társadalom s ebben nem kis része van a mai divatos ima nélküli nevelésnek.

Mert hogy állunk az imával édes hazánk iskoláiban? Bizony rosszul! Kidobták onnét több helyen a fészületet, az üdvösség jelet, nem hangzik ott a «Miatyánk», hanem behozták helyette, holmi, semmit mondó «általános fohászt». Mi lesz a gyermekkel, ki az imát nem ismerve, annak fonséget nem tudva, iránytű nélkül bolyong majd az élet meredélyes útjain? Ismerje föl tehát minden szülő és nevelő ama fontos elvet, hogy a nevelésnek fő alapja az Úr felelmének beoltása a szívbe, melyet korai szoktatása által érhetünk el. A gyermek mihelyt beszélni tanul, Isten nevét s az imát tanulja meg először. Mi is imádkozunk s ez legyen serkentő példa a gyermek előtt, ki e komoly és méltóságos kötelemét csak akkor érzi át, hasznáról akkor meggyőződik ma, ha azt tőlünk látja s ahhoz korán szoktatva volt.

A gyermek zsenge szíve, ártatlan kedélye parlagon marad, meddő és sivár lesz egész életén át, ha az ima szeretetét nem oltották be abba elsőnek, de ha minél korábban szoktatták imára, annál erősebb gyökeret ver szívében annak szükségessége s áldáshozó erejének tudata. Hány szülő enyhíthetné meg Isten sujtó haragját feje

fölött, ha ártatlan gyermekajkak imája szállna az égbe érette, hány ember szerezne magának Isten trónja előtt szószólót, ha azt, kinek oktatása rá bízva volt, imára tanította s imára szoktatta volna! Hisz az ártatlan gyermekek imája abbéli tiszta áldozat, mely nagyon kedves Isten előtt és sok áldás harmatoz alá az égből arra, ki imára tanított másokat.

Szomorú napokat élünk, ég és föld máris mutatja az ő haragját. E nehéz időben nincs egyében megnyugvás, mint kitartásban s az ártatlanok imáiban.

Nemti.

Nagy József.

Kérelem.

Az Országos Kath. Tanítói Segélyalap Elnöksége a következő fölhívást küldte szét a kath. tanügy munkásaihoz és barátaihoz, melyre szeretettel hívjuk föl olvasóink figyelmét, lelkesítve őket az árvaház ügyének őszinte fölkarolására.

A kath. tanítók közművelődésünk érdemekben gazdag munkásainak nevében vagyunk bátrak az alábbi kérelmet előterjeszteni.

Az «Országos Kath. Tanítói Segélyalap» középponti bizottsága mult 1905. évi augusztus 24-én Budapesten tartott rendes közgyűlésében elhatározta, hogy minden ügyeket oda fogja irányítani, hogy az «Országos Kath. Tanítói Arvaház» a lehető legrövidebb idő alatt létesíthesse.

Meg van győződve a Segélyalap, hogy a Kath. Tanítói Arvaház a legszükségesebb intézmények egyike. Meg van győződve, hogy föllállításával hosszabb időn át már alig lehet várakozni.

Miután O Eminenciája, Vaszary Kolos bíbornok, hercegprimás és érsek úr magas óhaja szerint székvárosában, Esztergomban fog az árvaház épülni, egy megfelelő telek ingyenes adományozásáért fordult a bizottság a városhoz. A város t. képviselőtestülete nagylelkűen teljesítette is a kérelmet. Az épület terveinek elkészítését Hauszmann Alajos udv. tanácsos, műegyetemi tanár úr, a királyi palota hírneves építője díjtalanul volt kegyes magára vállalni.

Az építési munkálatok foganatosítását meg lehetne tehát kezdeni, ha rendelkezésre állának azok az összegek, amelyek a költségek fedezésére szükségesek.

A feladat megoldása azonban jelentékeny anyagi erőfeszítést kíván.

A Segélyalap eddigi gyűjtései nem maradtak ugyan eredmény nélkül.

O Eminenciája Vaszary Kolos bíbornok, hercegprimás és érsek úr 25.000 koronát kegyeskedett adományozni. A mélt. esztergomi főkáptalan 4000 koronával járult hozzá az Arvaház költségeihez. Ezen nagylelkű adományok, valamint az Arvaház az Orsz. Kath. Tanítói Segélyalap jövedelmeiből alapszabályszerűleg megillető hánnyadok folytán, több mint százezer koronával rendelkezik az Arvaház alapja. Ez az összeg azonban a magasztos célú intézmény létesítéséhez még távolról sem elégséges.

Elhatározta ennél fogva a Segélyalap középponti bizottsága, hogy az Arvaház érdekében a nemes szívekhez fordul. Nyitva állanak azok mindig, ha emberbaráti célok jelennek meg ajtaik előtt. Készségesen föl fognak tárulni bizonyára most is, ha a Kath. Tanítói Arvaházra nyújtandó adományért bátorkodunk kopogtatni.

Nem szükséges hangsúlyozni, minő fontos, minő közhasznú az a munka, amely a tanító vállaira nehezédek. Mindenki tudja, minő jelentőséggel bírnak azok a szolgálatok, amelyeket az egyházzal és a hazával, az egyeddel és a társadalommal szemben teljesít.

Jutalma — nem áll arányban tanulmányaival és föladataival. Javadalmazása nem megfelelő ellenszolgáltatás munkájáért és fáradságaiért. Sokkal csekélyebb, hogysen

képes lenne családját minden eshetőséggel szemben biztosítani.

Sajnosan tapasztaljuk ennél fogva, hogy a tanító árvái vajmi sok esetben igen szomorú körülmények áldozatai!

Ragadjuk ki őket az élet tengerének veszedelmes hullámai közül! Biztosítsunk számukra egy csendes kikötőt, amely megvédi a hányattatások ellen!

Kérjük ennél fogva a főtisztelendő Papságot, hogy a Kath. Tanítói Árvaház létesítésének szándékát ismert nemeskeblűségével fölkarolni és nagylelkű adományaival támogatni kegyeskedjék.

Kérjük a m. t. Tanítói Kart, hogy az Árvaház létesítését saját ügyének tekinteni és lehetőleg előmozdítani sziveskedjék. Nehány koronát kellene csak minden kath. tanítói résznek áldoznia, hogy az árvaház alapja jelentékenyen növekedjék, az intézet létesüljön és rendeltetésének megfelelően!

Kérjük a kath. tanügy minden nemes érzésű Barátságát, hogy a Kath. Tanítói Árvaház eszméjét hathatós pártfogásában és kegyes támogatásában részesíteni méltóztassék.

Rendkívül nagy előnyére válnék a Kath. Tanítói Árvaház ügyének, ha melegebb jóakarói hangversenyeket, fölvételeket, színi előadásokat, iskolai ünnepeket méltóztatnának javára rendezni!

Nagyon nemes emberbaráti kötelességet teljesítene a társadalom, ha közreműködése által lehetővé tenné a Kath. Tanítói árvaház fölállítását! Legszebb bizonyítéka, legáldásosabb záloga lenne ez annak az elismerésnek és köszönetnek, amelyet a tanítás és nevelés rögös mezejének önfeláldozó munkásai a hálás nemzet részéről méltán megérdemelnek!

Ezer és ezer árva gyöngye ajkaival rebegünk előre is forró köszönetet minden legkisebb adományért, minden legesekebb adományért, minden legesekebb adományért, minden legesekebb adományért. Legyen az ezek jóságos Ura és Istene jutalmazója a nemeslelkű adakozóknak!

Kérvén, hogy a kegyes adományokat az alulírott bizottság elnökehez Esztergomba méltóztassék küldeni, őszinte tisztelettel maradunk az «Országos Kath. Tanítói Segélyalap» nevében. Esztergom, 1906. évi március 13-án dr. Walter Gyula, p. prelátus, kanonok, az «Országos Kath. Tanítói Segélyalap» elnöke, Stark Gyula, nagyváradi igazgató, az «Országos Kath. Tanítói Segélyalap» alelnöke, Döbrössy Alajos, pécsi c. kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő, dr. Baksaý Károly, váci apátkanonok, egyházm. főtanfelügyelő, Szentiványi Károly, lelkész, a «Kath. Egyes. Orsz. Szöv.» igazgatója, Bertalan Vince, esztergomi érs. képezdei tanár, Szoke Sándor, egri érseki képezdei tanár, Bobory János, monori kántor és főtanító, a végrehajtó bizottság tagjai.

EGYESÜLETI ÉLET.

A Katholikus Tanügyi Tanács ülése.

(Folytatás.)

A Katholikus Tanügyi Tanács ülésének legfontosabb tárgyát «A magyarországi latin és görög szertartású róm. kath. elemi népoktatási intézetek szervezete és közigazgatására vonatkozó rendszabályok» képezték, ezt báró Jeszenák Gábor pozsonyi kanonok terjesztette elő, melyet Bertalan Vince képezdei tanár közreműködésével készített. A hatalmas javaslat öt részből áll, melyet a római katolikus iskolai közköztartás, multjának történeti visszaillesztása és az új elemi népiskolai közigazgatás tervezetének ismertetése és indokolása előz meg. Ami első sorban a mi katolikus népoktatási intézeteink közigazgatásának a multját illeti: ez önálló alakjában tulajdonképen csak az 1868. XXXVIII. t. c. életbelépte óta jelenik meg. Ehhez járult kiegészítésképp az 1876: XXVIII. t. c. is, melynek különösen az iskolaszékekre vonatkozó része volt hivatva ezen tekintetben irányt adni. Ennek folytán azután még az 1876. évben történt, hogy Majer István és társai tollából jelent meg a hazai katolikus népoktatási intézetek önálló közigazgatásának első

feeskéjeként ama munkalat, mely a püspöki rendszabályok neve alatt került a forgalomba és mint ilyen a mai napig is érvényben van. Amde az újabb és újabb rendeletek ezután megújuló csapásokat mértek iskolaügyünkre. Mi természetesebb tehát, hogy katolikus iskoláinknak így el kellene pusztulniok. Minden késedelem ezen tekintetben egy-egy megújuló csapást hozhat iskolaügyünkre, amelyet nemcsak megelőzni lesz hivatva ép ezen most elkészült munkalat: de meg fog ez ezenfelül szüntetni abban sok oly összehangtalanságot és zavart is, amelyet tökéletes rendszabályok hiányában, annak nem csekély hátrányára, sajnos, idáig tapasztalhattunk. Az első részben a tanítószág szervezetével foglalkozik. A római katolikus népoktatási ügy közigazgatását az egyházmegye főpásztora s annak hatósága alatt az első és másodfokú iskolai főtanács, az egyházmegyei tanfelügyelők (fő-, segéd- és egyházkerületi tanfelügyelő, s általában tanfelügyelők), a hitközségi képviselők és a hitközségi iskolaszékek eszközlik. A másodfokú iskolai főtanácsnak a tanítók fejelemi és ezzel kapcsolatos ügyekben, az elsőfokú iskolai tanácsnak pedig, illetve egyházmegyei főhatóságnak a többi tanügyi kérdésekben hozott határozatai, az előbbire vonatkozóan az 5. §. 9. pont utolsóelötti bekezdése végszavainak (az államilag segélyezett tanítók, tanítónők fejelemi vizsgálatainál: az 1893: XXVI. t. c. intézkedései is figyelembe veendő) az utóbbira vonatkozóan pedig az 5. §. 7. pontja második bekezdésének az eseteit kivéve — végérvényesek. A tanfelügyelőség tagjai: az egyházmegyei főtanfelügyelő és segédeje, s egyházmegyei tanfelügyelők: az egyházkerületi tanfelügyelők (alesperesek). Minden egyházkerületi tanfelügyelő mellé egy szakfelügyelő alkalmazandó. A szakfelügyelőt az illetékes egyházkerületi tanfelügyelő ajánlatára s a főtanfelügyelő előterjesztésére a főpásztor nevezi ki minden egyházkerületi rendes tanító közül, kik a kinevezést elfogadni kötelesek. E kinevezés három évre terjed. A szakfelügyelő külön díjazásban nem részesül, de utazási, esetleg helyettesítési költségei az egyházm. főhatóság által fedezendők. A második részben, mely a javaslat gerincét képezi, az iskolaszékek szervezetéről és hatásköréről szól. Az iskolaszékbe 12 tanító után egy, 30 után kettő, ezenfelül tanítótestületek három képviselőt választanak. Az iskolaszék választja a tanítókat az egyházhatósági biztos elnöke mellett. A tanítók illetményeit illetőleg a fönntírvatkozott 1893. évi XXVI. t. c. a következőleg intézkedik. A hiftelekezeti iskoláknál tisztes lakáson és legalább 1/4 holdnyi kerten kívül a rendes tanító fizetése 800 koronánál, a segédtanítóé pedig 400 koronánál kevesebb nem lehet.

Az iskolaszék a tanítói fizetéseket le nem szállíthatja. Általában felügyel arra, hogy az egyházmegyei főhatóságnak az iskolaügyre vonatkozó minden rendelete pontosan betartassék. A harmadik rész a tanítók minősítésével és alkalmazásával foglalkozik. Vannak rendes és segédtanítók. A harangozás, a tanterem fűtése és tisztogatásának ingyenes teljesítésére a tanító nem kötelezhető, még a tanítói állomásnak pályázati hirdetése utján sem; de szerződészerűleg elfogadhatja azt. A római katolikus elemi népiskolai tanító köteles heti 35 óráig terjedhető tanítást végezni. Ott, ahol két vagy több tanító van, egy hónapig terjedő időre a szabadságolt tanító osztálya egy másik tanító osztályával összevonandó, ki a helyettesítést díjtalanul tartozik teljesíteni. Ha a tanító beteg vagy ragály miatt van kitiltva, a helyettesítés költségeit az iskola-fönntartó fedezi. A lebetegedés tartamára s ezt megelőző és követő időre pedig a helyettesítési költségek egész teljességükben a lebetegedő tanítónőt terhelik. Ezután a tantestületi ülésekről, rendtartásról és fejelemről szól a tervezett. A negyedik rész az általános és gazdasági ismétőiskolákkal foglalkozik: végül az ötödik rész röviden tárgyalja a közhatósági segélyek igénybevételét.

A hatalmas javaslat élénk vitát idézett elő. Elsőnek Döbrössy Alajos szólott, ki a katolikus iskolaügy fellendülését és azok iránti érdeklődést várja ily irányú szabályzattól. Van is ilyen szabályzatunk, mely jó is és a mai kornak is megfelel még, csak nincs mindenütt életbeléptetve. Egyik legfőbb kifogása az új javaslatnál a főtan-

felügyelői jogkör megszorítása s részben a Szentszékre való átruházása. Ezt nem tartja üdvösnek az ügyre s a Szentszék körébe csak a fegyelmi ügyeket utalná. A *tanfelügyelőségek egyházmegyéenként szerveztessenek, tekintet nélkül arra, hogy az illető egyházi vagy világi, egyedül az aravatól kell oda állítani*; a fő, hogy minden érdek nélkül egyedül az ügyet szolgálja. A tanfelügyelő mellé segédtanfelügyelőket lehet állítani, de tollnokokat feltétlenül kell alkalmazni. Szívesen látta volna az iskolaszékek olyan kontemplálását, amely az 1876. évi elaborátumával egyezik; mert hisz most is nehezen lehet összehozni, akkor pedig azon ideális tervezetű iskolaszék holt betű maradt. Ajánlja, hogy az iskolaszék maradjon régi szervezetében. Mert az iskolaszék nemcsak erkölcsi, hanem anyagi felelősséggel is bír. A kor szellemének kell tekinteni, hogy a politikai község vezetői az iskolaszékekbe törekszenek bejutni, minek következménye lesz iskoláink államosítása. A tanítói állások cserélése sokszor hónapokon át akasztja meg a tanítást s az érdem nem nyer jutalmat, azért legüdvösebb intézkedés volna, a választások helyett a kinevezési rendszer behozatala. Ki akar terjeszkedni a szabályzatban a tankönyvekre is, azért megjegyzi, hogy ezen intézkedés egyebet hozna létre. Hiányzik az elaborátumból az egyesületi életre való utasítás. Az ifjúsági egyesületek és könyvtárakról sem szabad megfeledkeznünk, ha azt akarjuk, hogy az elaborátum igazi életet leheljen. Végül megjegyzi, hogy az autonómia, melynek útját semmi sem állhatja, ha meg lesz, megfelelőbb volna az 1876-iki elaborátum, csak utasítást kellene hozzá csatolni. Ez indítvány elfogadását gyakorlati szempontból ajánlja a Tanács figyelmébe. (Folytatjuk.)

VEGYESEK.

Kepzőintézeti igazgató kiténtetése. Parvy Sándor székesi püspök úr Szeman János dr. székeshelyi tanítóképzőintézeti igazgatót szentszéki tanácsossá nevezte ki.

Kath. tanítók arvaháza. A kath. tanítók orsz. segélyalapjának kisebb bizottsága, melyet az arvaház ügyének intézésére az augusztusi gyűlés kiküldött, folyó hó 21-én Budapesten értekezletet tartott. Az értekezlet örömmel értesült arról, hogy Esztergom városa az arvaház céljaira alkalmas telket ajándékozott. A közzétett fölhívásra e helyen is fölhívjuk olvasóink figyelmét.

Alkoholelles mozgalom. Segesvárt, hol diésretreméltó élénk társadalmi mozgalom van és ahol szintén rettenetesen pusztít, rombol az alkohol, mindennap szedi az áldozatait, megalakult folyó hó 4-én a keresztény mértékletességi társulat 40 taggal, 10-én történt meg a templomban az ünnepélyes lemondás. Ez a helyes! Az öltáregyletek, ha helyesen vannak vezetve, rövid működésük alatt annyi lelkiert kell, hogy kifejlenszenek a tagokban, kik nem félnek holmi előítélettel, kicsinyes gáncsozkodástól és szívesen csoportosulnak az üdv seregébe felvenni a harcot édes Jézusunk szellemének legnagyobb ellenségével, az alkohollal szemben.

Pályatétel. Az alsófehérmegyei római katolikus tanítóegyesület tavaszi közgyűlésére a következő pályatételt tűzi ki: *„Mit tehet a tanító, hogy a szülőket s ezek által a gyermekeket az szesz italoktól való megtartoztatásra szoktassa?”* Jutalma husz korona. Pályázati határidő f. évi április hó 18-ika. Gyulafehérvárt, 1906 március 1-én. Az elnökség.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly.**

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

Sógerpatonyi államilag segélyezett kath. tanítói állásra *április hó 3-ig* pályázat hirdettek. Javadalmazása: a hitközségtől 200 kor., az adóhivatal útján 600 korona, 2 szobás lakás, kis kert, kamra, istálló. Kötelezettsége a mindennapi és ismétlősök oktatása. Kérvények az iskola-

széki elnökhöz intézendők. *Herbst József, szentmihályfai plébános.* 79 1—1

A pozsonyi róm. kath. autonóm hitközség iskolaszéke ezennel pályázatot hirdet egy segédtanítói állásra. A segéd-tanító alkalmazása csak ideiglenes, bevalás esetén azonban rendes tanítóul előléptethető. A segéd-tanító fizetése évi 960 kor. és 240 kor. laktép. A kellőleg fölszerelt pályázati kérvények az alulírottánál 1906. évi *március hó 30 napjának* d. e. 12 óráig beadandók, később érkezett kérvények tekintetbe nem vétetnek. Pályázók okiratilag kimutatni kötelesek: *a)* születésük helyét, idejét és róm. kath. vallásukat; *b)* magyar honpolgárságukat és községi illetőségüket; *c)* hazai, állami vagy nyilvánosság jogával bíró róm. kath. tanítóképezdén sikerrel letett elméleti és gyakorlati vizsgálat alapján szerzett magyar és német tannyelvű népiskolákon való tanítási képesítésüket; *d)* tornatanítói képesítésüket; *e)* ha gyakorlatilag működtek már, az illetékes iskolaszéktől kiállított bizonyítvánnyal azt, hogy hivatali kötelezéseiket előjáróik megelégedésére teljesítették; *f)* hogy erkölcsi tekintetben kifogástalan életmódot folytattak, az illetékes helyhatóság által kiállítandó bizonyítvánnyal; *g)* az illetékes tiszti orvostól beszerzendő bizonyítvánnyal azt, hogy teljesen egészségesek és a tanítói pályára testileg alkalmasak. Kelt a pozsonyi róm. kath. autonóm hitközség iskolaszékének 1906. évi március hó 14-én tartott üléséből. *Dr. Kuncz Rezső,* iskolaszéki jegyző. Káptalan-utca 16 sz. 78 1—1

A brezovai kántortanítói állásra a pályázat megújítatik a *«Népnevelő»* 10. sz. szerint *március 31-ig* és pályázhatnak orgonálásban jártas okl. tanítónok is. *Medlen István,* róm. kath. plébános. Brezován, Nyitra vm. 74 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

Pályázat **turócskeleni kántortanítói állomásra.** Fizetése, mint tanító 800 kor., mint kántor 360 kor. Azonnal betöltendő. *Turek Károly,* iskolaszéki elnök. 77 1—1

Nyitrai püspöki megye.

Darázs (Nyitra megye) tanítónól állomására pályázat hirdettek. Fizetése: 700 kor., lakás és fa. Kérvények f. é. *ápril 4-ig* alulírotthoz küldendők. *Kemény Pál,* plébános. 76 1—2

Szombathelyi egyházmegye.

Szent-Miklós (Vas megye) anyageyházhoz tartozó **Kis-Medves** fiókközségben a róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Jövedelem: tanítói: a község pénztárából készpénzben 244 korona, 55 tanköteles után (a 2 korona) 110 korona, 14 ismétlő tanköteles (a 1 korona) 14 korona, Batthyány-Zichy alapítványból 48 korona, 60 házszám után (a 3 korona) 180 korona, 11¹/₅ mérő tiszta rozs 67 kor. 20 fill., 3³/₅ mérő tiszta buza 28 kor. 80 fill., 16 m. tűzifa házhoz szállítva 48 korona, 2¹/₂ hold rét után széna és sarju házhoz szállítva 40 korona, 1¹/₂ hold szántóföld tiszta jövedelme 20 korona. Összesen 800 kor. Kántori: temetések után körülbelül 6 korona. Ha a harangozás gondozása elfogadtatik, évi 24 korona. Ezekon kívül szabad lakás és kert. Tanítási nyelv: német-magyar. Csak férfitanítók pályázhatnak. Az állás azonnal elfoglalandó. Kérvények *április 1-ig* a róm. kath. plébániához Németujvárra küldendők. 76 1—1

Veszprémi egyházmegye.

Bélavárra (Somogy m.) osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Fizetés 800 korona, egy butorozott szoba, tisztogatás és fűtéssel. Ismétlőiskolát tanít, kántorságban — ha tud — segít. Kérvények *április 10-ig* iskolaszékhez intézendők. 80 1—1

Zalaszentgrót polgárvároson az osztálytanítói állás üresedésben van, melyre pályázat hirdettek. Fizetése: 800 korona, amelyből 600 kor. államszegély, 200 kor. a községtől, 1 butorozott szoba, 1 öl fa. Kötelessége I—II. vegyes osztály vezetése, az ismétlősöknek fölváltva tanítása s a kántori teendőkhöz díjtalan segédkezés. A folyamodványok f. hó *március 31-ig* ftdő *Schneller Jenő* plébános urnak Zalaszentgróthra küldendők. 81 1—1

Bold. Csima István, főkantor, országszerte ismeretes, kitűnő összeállítású, 250 válogatott, szabályos orgonakiséretű gyászmise-enekeket tartalmazó énekkönyve mélyen leszállított áron (4 frt helyett 2.50 frt-ért) kapható az elhunyt özvegyénél Kiskunfélegyházán.

70 3-10

Tóth Albert szepetneki (Zalamegye) rk. kántortanító «**FELTÁMADUNK!**» című osztatlan tetszéssel találkozott temető-és búcsuztató könyve, füzve 2 K 20 fillér árrban, utalványon szerzőnél folytonosan megrendelhető.

65 3-3

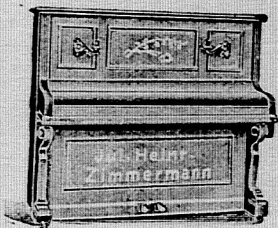
Szőlőoltványok

sima 40, gyökeres 70, kétéves hiányok pótlására 90 forint.

Hegyibor: siller 18, fehér 20, rizling 25 és visontai vörös 30 forint.

SZÉKELY. Gyöngyös, Szent-Urban-templom.

73 2-4

JULIUS HEINR. ZIMMERMANN, LEIPZIG!

Üzletek Szent-Pétervár, Moszkva, Riga, London

Legjobb szerkezetű zongorák és pianinók gyára

Egyedüli képviselő Magyarország részére:

HÖRL NÁNDOR, POZSONY.

Ventur-utca 24. szám.

Pompás szalon- és koncertpianinók (csomagolást is beleértve) 700 koronáért és feljebb kaphatók. Megemlítendő, hogy itt nem értéktelen gyártmányokról, hanem csakis elsőrangú, világhírű pianinókról van szó. A szállítás legnagyobb gonddal, közvetlenül a gyárból, bérmentve, vagyis teljesen költségmentesen történik. Részletfizetéseket is elfogadunk.

660-1

Kérjünk 4. számú árjegyzéket zongorák- és pianinókról.

JULIUS HEINR. ZIMMERMANN LEIPZIG.

Üzletek:

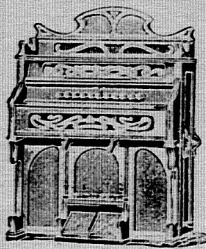
Szent-Pétervár, Moszkva, Riga, London.

Legjobb szerkezetű házi-, iskola-, koncert- és templom-harmoniumok gyára.

Egyedüli képviselő Magyarország részére:

FERDINAND HÖRL

POZSONY, Ventur-utca 24.

Kérjünk 3. számú árjegyzéket orgonaharmoniumokra.

Szolid, olcsó és szabott árak.

Részletfizetéseket is elfogadunk.

Orgonaépítési műintézet.

RIEGER OTTÓ

vilamos gépekkel berendezett cs. és kir. udv. orgonagyára

Budapest, VII., Garay-utca 48.

ca. és kir. udvari szállító, a Szentsír lovagja, a Ferenc József-rend lovagja.

A párisi és bécsi világiállításon kitüntetve.

(484-58)

Legolcsóbb árrban és kedvező fizetési feltételek mellett kiváló tiszta légnyomású csőrendszert (pneumatikai) tartós, nemes hangú orgonákat szállít. 30 év óta 980 orgonát szállított. Mindennemű orgonajavításokat és hangolásokokat a legmérsékeltébb árrban és lelkiismeretes pontossággal teljesít. — Orgona jókarban tartását mérsékelt árrban elvállalja. Tervezetek és rajzok kivanatra díjmentesen.

A LEGSZEBB

Husvétii ajándékkönyvek

a Szent-István-
Társulat ::::
kiadványai:

Az Úr Jézus születésnapján. Utóirat. Irta *Haber Lipót*. Eredeti rajzokkal. Színes borítékkal K 3.—
Szent István király élete. A Szent-István-Társulat választmányának megbízásából írta *dr. Kardosy J.* Ara K 3.—
Szentelek élete. Különös tekintettel a magyar szentelekre. Irta *Legel Mária S. J.* Egy emkeppel. Könyv K 14.—

Katolikus Oktató-és Építéskönyv. Irta *Goffine Léonard*. Rövid értelmezés a vasárnap és ünnepnapi leckéknek és evangéliumoknak, ezekből levő hit-és erkölcsi tanításokkal és az egyházi szertartások magyarázatával. Harminckét oldalon. Kiadás képekkel. Fűzve K 4.40, vaszonkötésben K 6.—, félbarkötésben K 7.—

Katolikus levelek egy megtérő nőhöz. Irta *Platz Bonifác*. Könyv K 2.—

Az ember eredése, faji egy-sége és kora. Irta *Platz Bonifác*. Ara K 5.—

Magyar szentelek legendái. *Ensay. Kálván S. J.* Második kiadás. Könyv K 1.40.

A keresztény nő. Irta *Buschek Antal*. Képekkel. Könyv K 3.—

A megszáhadított Jeruzsálem. Irta *Luca Tasso*. Olaszból fordította János Gusztáv. Két kötet. Díszesen kötve vörösmetsz. K 6.80, aranyfűzővel 7.60.

Abbé Alizon, Maria. a szomorúak vigasztalója. Elmékedések magus harang, válogatott imagy-féremmel. Ara K 2.—

Áhítatszámnyain. Hímniszok és vallási költemények. Irta *Bán Aladár*. Eredeti rajzokkal. Fűzve K 3.—, könye 4.—

Zichy Mihály élete és művei.

Ír kép a művész legjobb alkotásából. Zichy Mihály életrajzával és a képek magyarázatával. Nagy alakú díszműtényes kiállításban. Díszkötésben K 90.— Ugyanaz 4-edrétli alakú kiadásban. Díszkötésben K 15.—

A legszebb erény. Irta *Aster Castitas*. 3 kötet. Ara K 5.—

Boldog Alacoque M. Margit élete és a Jézus szent Szive bizteletének eredete. Irta *Bouquet Emil*. Fordította Szendarnai (Spelti) Gyula. Fűzve ara K 1.20, könye K 2.20.

A fájdalom. Irta *Bouquet Emil*. Fordította Szendarnai (Spelti) Gyula. Fűzve egyszerű papírra K 1.50, ábrázolós papírra K 2.—, díszkötésben K 3.—

P. Lereári S. J. Jézus az én mindeneim. Az Oltariszentég hommja. Nemethől fordította egy Maria-gyermek. Szép vaszonkötésben ara K 2.—

Üdvözlőgy Mária. Irta *Stolle Albán*. Fordította Buschek Antal. Képekkel. Könye K 3.—

Művészettörténeti korrájak. Bevezetésül a képművészetek egyetemes történetébe. Két kötet. Irta *Dizid Kornél*. 161 képpel. Fűzve K 4.40, könye 5.20.

a Szent-István-
::::: Társulat
kiadványai:

Magyarországi Szent Erzsébet. A francia akadémia által jutalmazott mű. Irta *Horn Emil*. Fordította dr. Rada I. Ara K 2.—

A Csendes Óceánon. Utazási elmények. Irta *Mau Károly*. Fordította Székrenyi L. Könye K 6.—

A Szent-István-Társulat története. Ötvenedik rendes közgyűlése alkalmából a társulat megbízásából írta *dr. Nöttey J.* K 3.—

Ami Urunk Jézus Krisztus. Irta *Dupanloup B.* Fordította Ruschek Antal. Kis negyedret alakú díszmű. Egy műlappal, 5 teljes oldalnagságon és mintegy 70 kisebb képpel. Díszes kötésben K 12.— Ugyanaz nehezebb papírra, selyemkötésben K 20.—

Azó-ésűjszövetség Szentírás a Vulgata szerint. Kaldi György fordítása nyomán jegyzetekkel átdolgozva. Fűzve K 8.—, félbarkötésben 12.—, egész barkötésben 15.—

Az Úr Jézus Krisztus negy evangéliuma és az apostolok esete-kedései. A Vulgata szerint, jegyzet-lemmel az eredeti szövegre. Kaldi György fordítása nyomán rövid jegyzetekkel átdolgozva. K 1.40.

Fabiola vagy a katakombák egyháza. Irta *Vismann Miklós*. Angol eredetiből fordította Handek Agoston. Egyszerűbb kiadás, nyolcadret. Fűzve K 2.40, könye K 3.60.

Megrendelhetők a Szent-István-Társulat

==== könyvkereskedésében ==== } ==== könyvkiadóhivatalában ====
Budapest, IV., Kecskeméti-u. 2. sz. } Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.